

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie január 2015

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 397/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	4. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD. (ďalej aj „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a čl. 21 ods. 4 listiny, ako aj práva vstúpiť za rovnakých podmienok do verejných služieb svojej krajiny podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“ alebo „pakt“) rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky (ďalej aj „prezident“) z 28. decembra 2012 o nevyzmenovaní doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej aj „generálny prokurátor“; ďalej aj „napadnuté rozhodnutie prezidenta“).</p> <p>Sťažovateľ odôvodnil namietané porušenie označených práv napadnutým rozhodnutím prezidenta v nadväznosti na uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012 z 24. októbra 2012 (ďalej aj „uznesenie PL. ÚS 4/2012“), ktorým podal všeobecne záväzný výklad čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 ústavy, argumentujúc tým, že splnil „všetky zákonné predpoklady na vymenovanie do funkcie..., a za kandidáta bol zvolený v súlade s Ústavou a zákonmi“. Dôvody nevyzmenovania sťažovateľa uvedené prezidentom nespĺňajú podmienky vyžadované rozhodnutím Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012, pričom sa javia ako nezáväzná a nespôsobilá akokoľvek ohroziť riadny chod ústavných orgánov, ako úplne svojvoľné a v niektorých prípadoch sú aj nepravdivé, špekulatívne a osočujúce.</p> <p>Prezident odmietol vymenovať sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky z dôvodov, ktoré možno rozdeliť do nasledovných skupín:</p> <p>(a) okolnosti týkajúce sa priebehu volieb kandidáta na generálneho prokurátora v Národnej rade v období od 3. novembra 2010 do 17. júna 2011;</p> <p>(b) okolnosti týkajúce sa administratívneho pochybenia sťažovateľa pri zaznamenávaní výsluchu oznamovateľa Igora Matoviča dňa 29. júla 2011;</p> <p>(c) hodnotiace úsudky niekoľkých vybraných komentátorov na blogoch (t. j. nie faktografické informatívne spravodajstvo, ale hodnotiace úsudky komentátorov); a</p> <p>(d) okolnosti týkajúce sa komunikácie zo strany sťažovateľa, ktorou údajne</p>

	<p>„nerešpektoval pôsobnosť prezidenta a ústavného súdu“ a „verejne osočoval prezidenta“.</p> <p>Námietky predpojatosti vznesené účastníkmi konania</p> <p>Ústavný súd sťažnosť pridelil sudcovi Petrovi Brňákovi ako sudcovi spravodajcovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu; jeho ďalšími členmi sú sudkyňa Marianna Mochnáčová a sudca Milan Lalič. Sťažovateľ vznesol námietku predpojatosti proti sudcom ústavného súdu Petrovi Brňákovi a Milanovi Laličovi. O tejto námietke sťažovateľa rozhodol ústavný súd tak, že namietaných sudcov vylúčil z výkonu sudcovskej funkcie v konaní o veci sťažovateľa. Následne bola vec sťažovateľa v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu pridelená novému sudcovi spravodajcovi – sudcovi Ladislavovi Oroszovi, ďalším členom senátu, ktorý mal o sťažnosti sťažovateľa rozhodovať, sa stal sudca Ján Luby. Prezident (v tom čase Ivan Gašparovič, pozn.) doručil ústavnému súdu námietku predpojatosti proti sudcovi Ladislavovi Oroszovi a sudcovi Jánovi Lubymu, o ktorej mal v súlade s platným rozvrhom práce rozhodovať II. senát ústavného súdu (ďalej aj „námietkový senát“). V ďalšom priebehu konania bola ústavnému súdu doručená námietka prezidenta vznesená proti všetkým členom námietkového senátu (sudcovi Lajosovi Mészárosovi, sudcovi Sergejovi Kohutovi a sudcovi Jurajovi Horváthovi) a následne námietka predpojatosti vznesená sťažovateľom proti dvom členom III. senátu ústavného súdu (sudcovi Jánovi Auxtovi a sudcovi Lubomírovi Dobríkovi), ktorí mali rozhodovať o námietkach predpojatosti prezidenta proti členom námietkového senátu. V nadväznosti na uvedené skutočnosti bola vec sťažovateľa v časti týkajúcej sa rozhodovania o námietkach predpojatosti pridelená tzv. 0. (nultému) senátu ústavného súdu. Prezident vznesol námietku predpojatosti proti dvom členom 0. senátu (sudkyňi Ľudmile Gajdošíkovej a sudcovi Rudolfovi Tkáčikovi) a následne vznesol námietku predpojatosti proti ostatnej členke 0. senátu (sudkyňi Ivette Macejkovej) aj sťažovateľ. Keďže na námietky vznesené proti sudcom tzv. 0. senátu ústavného súdu sa neprihliada, rozhodol 0. senát ústavného súdu o nevyhlúčení sťažovateľom namietaných sudcov III. senátu ústavného súdu (sudcu Jána Auxta a sudcu Lubomíra Dobríka). Následne III. senát ústavného súdu vylúčil všetkých členov námietkového senátu z rozhodovania o námietkach predpojatosti vznesených prezidentom proti sudcovi Ladislavovi Oroszovi a sudcovi Jánovi Lubymu; o námietkach predpojatosti proti označeným sudcom však ústavný súd nerozhodol až do skončenia volebného obdobia prezidenta Ivana Gašparoviča. Novozvolený prezident Andrej Kiska (ďalej aj „úradujúci prezident“) doručil ústavnému súdu list, v ktorom okrem iného uviedol, že nemá žiadne námietky voči sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky a ani sa nestotožňuje s námietkami zaujatosti vznesenými bývalým prezidentom Slovenskej republiky Ivanom Gašparovičom.</p> <p>Ústavný súd vzal na vedomie list prezidenta a konštatoval, že vo veci bude rozhodovať senát v zložení Ladislav Orosz (predseda senátu a sudca spravodajca), Marianna Mochnáčová, Ľudmila Gajdošíková.</p> <p>Ústavný súd rozhodol, že bez ohľadu na návrhy účastníkov konania bude o sťažnosti rozhodovať na verejnom ústnom pojednávaní. Verejnú ústnu pojednávajúcu sa uskutočnilo dňa 23. októbra 2014 a 4. decembra 2014.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K účastníkom konania o sťažnosti sťažovateľa</p> <p>Vzhľadom na argumentáciu bývalého prezidenta, v zmysle ktorej „má v tomto konaní procesné postavenie účastníka konania, minimálne však vedľajšieho účastníka konania“, považoval ústavný súd za potrebné vyjadriť sa k otázke účastníkov konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.</p> <p>Účastníkom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže byť v postavení sťažovateľa fyzická osoba alebo právnická osoba a účastníkom konania, v postavení toho „proti komu sťažnosť smeruje“, môže byť orgán verejnej moci, o ktorom sťažovateľ tvrdí, že svojím rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom porušil jeho základné práva alebo slobody. Účastníkom konania na strane toho, proti komu sťažnosť smeruje, však v žiadnom prípade nemôže byť fyzická osoba, a to okrem iného aj preto nie, že nie je oprávnená vydávať rozhodnutia, opatrenia alebo vykonávať iné zásahy, ktorými by mohla spôsobiť porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľa. Navyše, ak by bola fyzická osoba v postavení osoby, proti ktorej sťažnosť inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby smeruje, išlo by o klasický občianskoprávny spor, ktorého rozhodovanie je zverené do právomoci všeobecných súdov, a nie ústavného súdu.</p> <p>Právomoc vymenúvať a odvolávať generálneho prokurátora prezidentovi patrí preto, že</p>

je ústavným činiteľom, a nie preto, že je fyzickou osobou. Ústavný súd v tejto súvislosti už vyslovil autoritatívny právny názor, podľa ktorého „pri výkone svojich ústavných právomocí nemožno prezidenta republiky ako ústavného činiteľa súčasne považovať aj za fyzickú osobu.“ Nie je sporné, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v čase, keď funkciu prezidenta vykonával Ivan Gašparovič, ktorý za neho niesol ústavno-právnu zodpovednosť, a v tejto súvislosti aj bol účastníkom konania pred ústavným súdom o sťažnosti sťažovateľa, ktorá ale smeruje nie proti Ivanovi Gašparovičovi, ale prezidentovi Slovenskej republiky. Po tom, čo Ivanovi Gašparovičovi ako prezidentovi Slovenskej republiky uplynulo funkčné obdobie, do funkcie prezidenta nastúpil Andrej Kiska, ktorému od tohto okamihu (od okamihu zloženia sľubu v zmysle čl. 134 ústavy) patria všetky prezidentské právomoci a s nimi spojené ďalšie oprávnenia, ku ktorým nepochybne patria aj oprávnenia vyplývajúce z postavenia účastníka konania pred ústavným súdom.

Zákon o ústavnom súde nepriznáva v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy postavenie vedľajšieho účastníka konania žiadnemu subjektu.

Na základe doterajšej judikatúry týkajúcej sa dotknutých článkov ústavy a medzinárodných zmlúv, ústavný súd konštatoval, že podstatou základného práva vyplývajúceho z čl. 30 ods. 4 ústavy, čl. 21 ods. 4 listiny, ako aj práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu je prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok, teda bez možnosti diskriminačného správania zo strany orgánu verejnej moci pri výkone jeho kreačnej právomoci. Zaistenie rovnakých podmienok prístupu k verejnej funkcii si pritom vyžaduje, aby ustanovené (uplatňované) kritériá prístupu k verejnej funkcii boli objektívne a primerané. K možnému porušeniu ústavnej zásady rovnakého zaobchádzania (nediskriminácie) v súvislosti so základným právom na prístup k verejnej funkcii môže dôjsť iba v okruhu osôb nachádzajúcich sa v rovnakej právnej a (alebo) faktickej situácii, pričom s niektorými z nich sa zaobchádza odlišne bez rozumného a racionálneho dôvodu.

Na základe obsahovej analýzy výrokovej časti uznesenia č. k. PL. ÚS 4/2012-77 z 24. októbra 2012 dospel ústavný súd k týmto záverom:

1. Prezident Slovenskej republiky je povinný zaoberať sa návrhom národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky a rozhodnúť o ňom v primeranej lehote;
2. Prezident môže kandidáta na funkciu generálneho prokurátora buď vymenovať, alebo oznámiť národnej rade, že ho nevymenuje;
3. Prezident môže nevymenovať kandidáta do funkcie generálneho prokurátora len z dôvodov vyvoditeľných z uznesenia č. k. PL. ÚS 4/2012-77 z 24. októbra 2012, a to
  - a) ak bol zvolený postupom, ktorý nie je v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi voľbu kandidáta na funkciu generálneho prokurátora,
  - b) ak nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie, alebo
  - c) z dôvodu závažnej skutočnosti vzťahujúcej sa na osobu kandidáta, ktorá dôvodne spochybňuje jeho schopnosť vykonávať funkciu spôsobom neznižujúcim vážnosť ústavnej funkcie alebo celého orgánu, ktorého má byť táto osoba vrcholným predstaviteľom, alebo spôsobom, ktorý nebude v rozpore so samotným poslaním tohto orgánu, ak by v dôsledku tejto skutočnosti mohol byť narušený riadny chod ústavných orgánov (čl. 101 ods. 1 druhá veta ústavy);
4. Rozhodnutie prezidenta o nevymenovaní kandidáta na funkciu generálneho prokurátora musí obsahovať dôvody nevymenovania, ktoré nesmú byť svojvoľné.

Vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia prezidenta, ústavný súd konštatoval, že prezident nenamietal a ani nespochybňoval zákonnosť volieb kandidáta na funkciu generálneho prokurátora uskutočnených národnou radou 17. júna 2011. Rovnako prezident v napadnutom rozhodnutí netvrdí, že sťažovateľ nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie do funkcie generálneho prokurátora. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie o nevymenovaní sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora bude môcť ústavný súd považovať z hľadiska ústavných limitov vyjadrených v uznesení č. k. PL. ÚS 4/2012-77 za akceptovateľné a udržateľné len vtedy, ak v rámci ústavného prieskumu dospeje k záveru, že je reálne založené na dôvodoch vzťahujúcich sa na osobu sťažovateľa, ktoré sú tak závažné, že spochybňujú jeho schopnosť vykonávať funkciu generálneho prokurátora spôsobom neznižujúcim vážnosť tejto ústavnej funkcie alebo

sústavy orgánov prokuratúry ako celku alebo spôsobom, ktorý je v rozpore so samotným poslaním orgánov prokuratúry a ktorý je zároveň spôsobilý narušiť riadny chod orgánov prokuratúry.

K dôvodom nevymenovania sťažovateľa za generálneho prokurátora

1. Prezident po popise okolností, ktoré predchádzali voľbám kandidáta na funkciu generálneho prokurátora národnou radou uskutočneným 17. júna 2014, v napadnutom rozhodnutí tvrdil, že „Kandidát zvolený za týchto okolností je nedôveryhodný aj bez ohľadu na osobu, už pre spôsob, akým prebiehala voľba. Nedôveryhodnosť konkrétnej osoby kandidáta potom potvrdzuje skutočnosť, že za takýchto okolností kandidoval a takúto voľbu prijal.“

Aj keby sa ústavný súd v plnom rozsahu stotožnil s kritickým hodnotením spoločensko-politických okolností, ktoré predchádzali voľbe sťažovateľa za kandidáta na funkciu generálneho prokurátora, bol by tento jeho záver irelevantný, keďže kritické hodnotenie prezidenta smeruje predovšetkým k správaniu sa v tom čase koalíčných politických strán, resp. ich predstaviteľov, a sťažovateľa sa dotýka len nepriamo. Je totiž nespochybniteľné, že tak sťažovateľ, ako ani žiadny iný navrhnutý kandidát na funkciu generálneho prokurátora nemohli a nemôžu niesť právnu zodpovednosť za konanie iných subjektov, ktoré spôsobilo (malo spôsobiť) prezidentom kritizované „spolitizovanie“ volieb. Záver prezidenta o tom, že sťažovateľ za ním popísaných spoločensko-politických okolností sprevádzajúcich voľbu za kandidáta na funkciu generálneho prokurátora nemal vôbec kandidovať, a ak kandidatúru napriek tomu prijal, „je nedôveryhodný“, je neakceptovateľný. Sťažovateľ tým, že prijal kandidatúru na funkciu generálneho prokurátora, uplatnil svoje základné právo vyplývajúce mu z čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy, a preto nepochybne v tejto súvislosti požíval (a požíva) ústavnú ochranu vyvoditeľnú z čl. 12 ods. 4 ústavy. Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že tento dôvod nevymenovania sťažovateľa za generálneho prokurátora celkom zjavne presahuje rámec vymedzený v uznesení ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012 z 24. októbra 2011, a preto je pre rozhodovanie ústavného súdu o sťažnosti irelevantný.

2. Prezident ďalej v napadnutom rozhodnutí spochybňoval sťažovateľa z dôvodu, že „bol zvolený vo voľbe, vykonanej podľa zákona, ktorého účinnosť bola ústavným súdom pozastavená a ktorá bola národnou radou vykonaná s neskrývaným úmyslom výkon tohto rozhodnutia ústavného súdu zmariť“

Ústavný súd konštatoval, že prezident v napadnutom rozhodnutí netvrdí, že sťažovateľ bol národnou radou za kandidáta na funkciu generálneho prokurátora zvolený v rozpore s príslušnými právnymi predpismi, teda nenapáda zákonnosť volieb uskutočnených národnou radou 17. júna 2014, pričom nezákonnosť volieb kandidáta na funkciu generálneho prokurátora uskutočnených 17. júna 2014 nikto právne relevantným spôsobom v konaní pred ústavným súdom nespochybnil. Naopak, ústavný súd minimálne nepriamo svojimi rozhodnutiami (nálezom č. k. PL. ÚS 95/2011-163 z 5. októbra 2011) odobril ústavnosť a zákonnosť podstatných aspektov týchto volieb. Ani v tomto prípade nejde o dôvod „vzťahujúci sa na osobu kandidáta“, ale smerujúci k správaniu sa parlamentnej väčšiny, ktorá o uskutočnení volieb rozhodla napriek tomu, že ústavný súd svojím uznesením č. k. PL. ÚS 95/2011-15 z 15. júna 2011 pozastavil účinnosť napadnutých ustanovení zákona upravujúcich spôsob volieb. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že ani tento dôvod uvedený v napadnutom rozhodnutí neobstojí a zjavne nesvedčí v prospech jeho ústavnej konformity.

3. V napadnutom rozhodnutí možno ako ďalší dôvod, pre ktorý prezident sťažovateľa nevymenoval do funkcie generálneho prokurátora, identifikovať tvrdenie, že sťažovateľ ho „verejne osočuje“, „nekompetentne (prezidentovi)... vytýka porušenia ústavy“, čo vyvoláva „Pochybnosti o tom, do akej miery je zvolený kandidát pripravený a ochotný rešpektovať vzťahy medzi ústavnými orgánmi...“

Ústavný súd konštatoval, že ani tento dôvod, ktorý mal byť podľa názoru prezidenta relevantný pre jeho rozhodnutie o nevymenovaní sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora, z ústavného hľadiska zjavne neobstojí. Prezident totiž uplatnením tohto dôvodu vo svojej podstate popiera sťažovateľovi právo na verejné vyslovenie právneho názoru, čo by mohlo signalizovať, že mu neprípustným spôsobom obmedzuje slobodu garantovanú v čl. 26 ústavy (sloboda prejavu), ktorej súčasťou je nepochybne aj vyjadrovanie kritických názorov na výkon právomocí ústavných činiteľov.

4. Vychádzajúc z textu napadnutého rozhodnutia, možno konštatovať, že ďalším

dôvodom, pre ktorý prezident nevymenoval sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora, boli (sú) skutočnosťami súvisiacimi s výsluchom poslanca národnej rady I. Matoviča, uskutočneným sťažovateľom 29. júla 2011.

Ústavný súd uviedol, že ak by sa objektívne preukázalo, že sťažovateľ skartoval predmetnú zápisnicu o výsluchu a nechal vymazať z pamäte počítača záznam o výsluchu v úmysle „skresliť“ jeho obsah, resp. „zmarit“ výsledok tohto procesného úkonu, považoval by to za relevantný dôvod na jeho nevymenovanie do funkcie generálneho prokurátora, ktorý zodpovedá kritériám vymedzeným v uznesení č. k. PL. ÚS 4/2012-77 z 24. októbra 2012. Rovnako by za relevantný dôvod na nevymenovanie do funkcie generálneho prokurátora ústavný súd považoval aj preukázanie skutočností, že sťažovateľ chcel úmyselne zvaliť vinu za skartovanie zápisnice a vymazanie záznamu z počítača na administratívnu pracovníčku generálnej prokuratúry. Ústavný súd považoval za potrebné podrobnejšie objasniť okolnosti výsluchu poslanca národnej rady I. Matoviča uskutočneného sťažovateľom 29. júla 2011, a preto na tento účel vykonal dokazovanie výsluchom svedkov na verejnom ústnom pojednávaní.

Na základe dokumentácie, ktorú má k dispozícii, a z dokazovania vykonaného na verejnom ústnom pojednávaní ústavný súd dospel k týmto skutkovým záverom:

a) Sťažovateľ bezprostredne potom, keď zistil, že zápisnica bola skartovaná a zápis z počítača bol vymazaný, kontaktoval poslanca I. Matoviča na účely opakovania výsluchu a zároveň o tom informoval svojho nadriadeného, pričom sa aj v súčinnosti s informačným technikom generálnej prokuratúry (svedok A.) pokúsili záznam o prvom výsluchu v počítači obnoviť. Uvedené skutočnosti pri uplatnení základných pravidiel formálnej logiky zjavne vylučujú úmysel sťažovateľa zmariť, resp. aspoň skresliť výsledky prvého výsluchu poslanca I. Matoviča, ktorý navyše vo svojich mediálne prezentovaných výrokoch a v zásade aj počas svojej svedeckej výpovede potvrdil, že medzi obsahom jeho prvého a opakovaného výsluchu neexistujú zásadnejšie rozdiely;

b) Skutočnosť, že ku skartácii zápisnice o prvom výsluchu poslanca I. Matoviča a k vymazaniu záznamu o ňom z počítača mohlo dôjsť tak, ako sťažovateľ uvádzal vo svojej sťažnosti (pozri časť I. tohto nálezu) a zopakoval na verejnom ústnom pojednávaní, a že teda nemal v úmysle zvaliť vinu za skartáciu a vymazanie záznamu z počítača na administratívnu pracovníčku generálnej prokuratúry, nespochybnila výpoveď žiadneho zo svedkov vypočutých na verejnom ústnom pojednávaní uskutočnenom 23. októbra 2014. Naopak, výsluch svedkyne T., ktorá potvrdila, že sťažovateľ ju v rozhodnom čase ako hovorkyňu generálnej prokuratúry požiadal o uverejnenie informácie, že zápisnicu skartoval omylom on („... chcel, aby som poskytla novinárom, pokiaľ ma budú kontaktovať, prípadne agentúram TA SR a SITA informáciu o tom, že omylom skartoval výsluch pána poslanca“), podľa názoru ústavného súdu vylučuje záver prezidenta vyjadrený v napadnutom rozhodnutí, t. j. že sťažovateľ chcel úmyselne zvaliť vinu za „skartáciu“ na inú osobu. K už uvedenému ústavný súd poznamenal, že za okolností, keď o tom, že sťažovateľ skartoval zápisnicu a dal pokyn na vymazanie zápisu z počítača, vedelo v rozhodnom čase viacero osôb, by sťažovateľovi muselo byť zrejmé, že akýkoľvek jeho pokus zvaliť svoje pochybenia, ku ktorým došlo počas, resp. po výsluchu poslanca I. Matoviča, na inú osobu by skončil neúspešne, pričom nestotožnenie sa s týmto záverom vo svojej podstate smeruje k spochybneniu intelektuálnej vyspelosti sťažovateľa;

c) Kvôli pochybeniam, ktorých sa sťažovateľ po uskutočnení predmetného výsluchu poslanca I. Matoviča dopustil, nebol disciplinárne stíhaný, pričom nikto ani neinicioval začatie disciplinárneho stíhania proti jeho osobe, a to aj napriek tomu, že okolnosti výsluchu prešetrovalo vtedajšie vedenie generálnej prokuratúry;

d) Z napadnutého rozhodnutia prezidenta vyplýva, že predmetný výsluch I. Matoviča sa mal týkať trestného konania súvisiaceho s údajnou korupciou, ku ktorej malo dôjsť pri voľbe kandidáta na funkciu generálneho prokurátora, hoci v skutočnosti sa týkal úplne iných skutočností, čo potvrdil počas svojho výsluchu poslanec I. Matovič (v súlade so svojimi predchádzajúcimi mediálnymi vystúpeniami), pričom túto skutočnosť a svoje „pochybenie“, ktorého sa dopustil pri formulácii napadnutého rozhodnutia, priznal vo svojom vyjadrení k sťažnosti aj bývalý prezident;

e) Z textu napadnutého rozhodnutia možno vyvodiť, že podkladom pre závažné obvinenia sťažovateľa týkajúce sa jeho pochybení pri výsluchu poslanca I. Matoviča boli informácie z printových a elektronických médií (bývalý prezident tento záver v zásade potvrdzuje vo svojom vyjadrení k sťažnosti, keď uvádza, že vychádzal zo „všetkých verejne dostupných

zdrojov“), pričom súčasťou napadnutého rozhodnutia sa tieto informácie stali zjavne bez toho, aby prezident, resp. jeho kancelária, overili, či informácie, ktoré takto získali a ktorými disponujú, sú pravdivé (objektívne). V tejto súvislosti ústavný súd zdôraznil, že prezident nielen mohol, ale aj mal povinnosť overiť si informácie použité v napadnutom rozhodnutí prostriedkami, ktoré nepochybne mal k dispozícii (napr. vyžiadanim si informácií od generálnej prokuratúry, ale príp. aj priamo od sťažovateľa, ktorý sa v rozhodnom čase viackrát neúspešne domáhal o osobné stretnutie s prezidentom), a až na tomto základe rozhodnúť. Ak tak neurobil, tak napadnuté rozhodnutie už len „vd'aka“ tomu, že nie je založené na overených informáciách, možno hodnotiť ako arbitrárne a signalizujúce, že prezident postupoval pri jeho vyhotovovaní svojvoľne.

Ústavný súd dospel k záveru, že ani tento dôvod uvedený v napadnutom rozhodnutí prezidenta z hľadiska kritérií vymedzených v uznesení č. k. PL. ÚS 4/2012-77 z 24. októbra 2012 nepredstavuje takú závažnú skutočnosť, ktorá by mohla bez ďalšieho z ústavného hľadiska legitimizovať napadnuté rozhodnutie prezidenta o nevyernení sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora.

Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o nevyernení doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky nezodpovedá ústavným limitom diskrecie prezidenta pri výkone právomoci podľa čl. 102 písm. t) a čl. 150 ústavy vymedzeným v uznesení č. k. PL. ÚS 4/2012-77 z 24. októbra 2012, čo signalizuje, že napadnuté rozhodnutie je z ústavného hľadiska neakceptovateľné a neudržateľné.

K nerovnakým podmienkam prístupu sťažovateľa k verejnej funkcii

Právomoc vymenovať generálneho prokurátora patrí do okruhu tzv. viazaných kreačných právomocí prezidenta Slovenskej republiky, ktorých podstatou je, že prezident môže vymenovať do príslušnej verejnej funkcie len takú osobu, ktorú mu ako kandidáta na túto funkciu predloží iný orgán verejnej moci. K porušeniu zásady zákazu nerovnakého zaobchádzania pri prístupe k verejným funkciám, ktoré patria do okruhu viazaných kreačných právomocí prezidenta, dôjde vtedy, ak sa preukáže, že prezident v konkrétnom a pritom porovnateľnom prípade uplatnil voči kandidátovi na verejnú funkciu iné (tvrdšie, závažnejšie, neobjektívne či spochybniteľné) kritériá, ako uplatnil v porovnateľnom prípade k inému kandidátovi na verejnú funkciu, a preto ho do príslušnej verejnej funkcie nevyernenoval.

Podľa názoru ústavného súdu k vysloveniu porušenia základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a čl. 21 ods. 4 listiny, resp. práva podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu v zásade postačovať aj záver, že prezident uplatnil pri svojom rozhodnutí o nevyernení sťažovateľa za generálneho prokurátora kritériá, ktoré presahujú rámec vymedzený v uznesení PL. ÚS 4/2012. Zároveň však sťažovateľ preukázal, že prezident porušil vo vzťahu k nemu zásadu rovnakého zaobchádzania (rovnakých podmienok) pri prístupe k verejnej funkcii, keďže preukázateľne s ním „zaobchádzal“ inak ako s inými (ním uvedenými) uchádzačmi o verejnú funkciu pri výkone svojich viazaných kreačných právomocí.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že prezident napadnutým rozhodnutím porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a čl. 21 ods. 4 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 25 písm. c) medzinárodného paktu (bod 1 výroku tohto nálezu).

K sťažovateľom navrhovanému vráteniu veci na ďalšie konanie

Ústavný súd zdôraznil, že v právnom štáte je neakceptovateľný stav „dvojvládia“, ktorý by mohol nastať v prípade, ak by do tej istej verejnej funkcie boli vymenované v rovnakom čase dve osoby. Ústavný súd však nemohol akceptovať názor sťažovateľa, podľa ktorého by po skončení „funkčného obdobia súčasného generálneho prokurátora“ mohol byť bez ďalšieho vymenovaný do funkcie generálneho prokurátora a národná rada by nemala možnosť „v danom čase zvoliť iného kandidáta až do opätovného rozhodnutia prezidenta o sťažovateľovi...“. Ak by totiž ústavný súd pripustil takýto názor, tak by musel zároveň pripustiť aj to, že by národná rada v aktuálnom politickom zložení legitímne volila kandidátov na ďalšie verejné funkcie, ktoré sú v jeho kreačnej pôsobnosti a ktoré sa uvoľnia až v budúcnosti – po uplynutí jej volebného obdobia, pričom národná rada, ktorá vzíde z nasledujúcich parlamentných volieb, by tento stav musela akceptovať. Vrátením veci na ďalšie konanie prezidentovi nemôže dôjsť k obnove stavu pred porušením práv sťažovateľa v podobe, v akej sa ho sťažovateľ domáha.

K priznaniu primeraného finančného zadost'učinenia

Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi finančné zadost'učinenie v sume 60 000 €, zohľadňujúc pritom predovšetkým skutočnosť, že k porušeniu práv s'ťažovateľa došlo rozhodnutím najvyššieho ústavného činiteľa, pričom náprava jeho dôsledkov obnovením stavu pred porušením práv nie je z ústavnoprávneho hľadiska možná. Ústavný súd pri svojom rozhodovaní zároveň bral na zreteľ preventívne pôsobenie časti svojho rozhodnutia premietnutého do bodu 3 výroku tohto nálezu.

Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo vstúpiť do verejných služieb svojej krajiny za rovnakých podmienok podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky z 28. decembra 2012 o nevymenovaní doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky porušené boli. Rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky z 28. decembra 2012 o nevymenovaní doc. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušil.

S'ťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 60 000 € a právo na náhradu trov konania.

Ústavný súd nevyhovел s'ťažnosti v časti, v ktorej navrhoval, aby ústavný súd vrátil vec prezidentovi na ďalšie konanie.

Odlíšne stanovisko sudkyne Marianny Mochnáčovej

Sudkyňa Marianna Mochnáčová vyjadrila nesúhlas s bodom 1 výroku nálezu. S'ťažnosti nemalo byť podľa jej názoru vyhovené. V posudzovanom prípade v napadnutom rozhodnutí nebolo predmetom uplatňovania prezidentovej právomoci skúmať, či skartovaním zápisnice o výpovedi I. Matoviča spáchal s'ťažovateľ disciplinárne previnenie alebo či mu možno preukázať naplnenie podmienok iného druhu právnej zodpovednosti umožňujúcej uloženie konkrétnej sankcie, t. j. či z jeho strany išlo o zavinené protiprávne správanie alebo „iba o ľudský omyl“. Rovnako nebolo predmetom a podstatou uplatňovania právomoci prezidenta v súvislosti s jeho kritickým hodnotením priebehu volieb kandidáta na funkciu generálneho prokurátora uplatňovanie právnej zodpovednosti vo vzťahu k s'ťažovateľovi, a to za konanie iných subjektov, ako to a contrario naznačuje odôvodnenie rozhodnutia väčšiny senátu. Rozhodovanie prezidenta sa týkalo otázky vymenovania s'ťažovateľa do ústavnej funkcie, na získanie ktorej, ako to vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, neexistuje právny nárok. Prezident v danom prípade nerozhodoval o zásahu do právneho statusu s'ťažovateľa spojeného s výkonom ním už nadobudnutej a vykonávanej verejnej funkcie, ale o vymenovaní či nevymenovaní do ústavnej funkcie, na získanie ktorej nie je právny nárok, môžu mať skutočnosti naplňajúce uvedený dôvod objektívny charakter. Nemusi teda ísť výlučne o protiprávne s'ťažovateľom zavinené konanie (či už vo forme úmyslu alebo neobstaranosti).

Väčšina senátu podľa názoru sudkyne Marianny Mochnáčovej posudzovala jednotlivé dôvody rozhodnutia prezidenta o nevymenovaní s'ťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora izolovane, bez vyhodnotenia vzájomných súvislostí, a navyše interpretovala a aplikovala uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012 z 24. októbra 2012 značne reštriktívnym spôsobom umožňujúcim prezidentovi nevymenovať kandidáta do funkcie generálneho prokurátora iba v prípade jeho úmyselného protiprávneho správania.

Skutočnosti zhrnuté v liste prezidenta z 28. decembra 2012 do výroku „Kandidát zvolený za takýchto okolností je nedôveryhodný aj bez ohľadu na osobu už pre spôsob, akým prebiehala voľba.“ sice samy osebe nediskvalifikujú s'ťažovateľa ako kandidáta na post generálneho prokurátora, avšak predstavujú vzhľadom na požiadavku legitimacy relevantný dôvod na prísnejšie posudzovanie ďalších skutočností týkajúcich sa priamo jeho osoby, ktoré by mohli dôvodne spochybníť jeho schopnosť vykonávať funkciu generálneho prokurátora spôsobom neznižujúcim vážnosť tejto ústavnej funkcie alebo celého orgánu, ktorého má byť táto osoba vrcholným predstaviteľom, alebo spôsobom, ktorý nebude v rozpore so samotným poslaním prokuratúry v tej miere, že by to mohlo narušiť riadny chod tohto ústavného orgánu.

V dôsledku postupu s'ťažovateľa, ku ktorého došlo v prípade, ktorý sa mal týkať politickej korupcie, došlo k skartovaniu zápisnice o výsluchu (resp. o podanom vysvetlení) poslanca I. Matoviča, ako aj k neuloženiu tejto výpovede do pamäte počítača a

	<p>následne k uverejneniu zavádzajúcej informácie, že za toto pochybenie môže administratívna pracovníčka generálnej prokuratúry. Uvedené skutočnosti posudzované vo svojom súhrne v kontexte okolností sprevádzajúcich voľby kandidáta na funkciu generálneho prokurátora už dosahujú závažnosť, aby ich prezident s ohľadom na požiadavku nestrannosti prokuratúry a generálneho prokurátora, ako aj všeobecne na význam tejto funkcie v ústavnom systéme vzal pri posúdení navrhnutého kandidáta do úvahy. Pokiaľ prezident dospeje k záveru, že v dôsledku týchto závažných skutočností nemôže kandidáta vymenovať, je jeho povinnosťou túto skutočnosť oznámiť národnej rade a aspoň stručne zverejniť dôvody, ktoré ho k tomuto kroku viedli.</p> <p>Prezident túto povinnosť splnil listom z 28. decembra 2012 adresovaným predsedovi národnej rady, pričom dôvody v ňom uvedené, ktoré ho viedli k nevymenovaniu sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora, sú napriek niektorým nepresnostiam vo svojej podstatnej časti subsumovateľné pod podmienky vymedzené v uznesení ústavného súdu č. k. PL. ÚS 4/2012-77 vo veci výkladu čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 ústavy, takže rozhodnutím prezidenta doc. JUDr. Ivana Gašparoviča, CSc., z 28. decembra 2012 o nevymenovaní sťažovateľa do funkcie generálneho prokurátora nedošlo k porušeniu základných práv sťažovateľa.</p> <p>Odlíšné stanovisko sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej. Odlíšné stanovisko sudcu Ladislava Orosza.</p> <p>Sudcovia Ľudmila Gajdošíková a Ladislav Orosz považovali za potrebné doplniť nález z dôvodu, že priebeh konania o sťažnosti sťažovateľa podstatným spôsobom ovplyvnila „námietská vojna“ rozpútaná oboma pôvodnými účastníkmi konania. V kontexte dôvodov, ktoré sťažovateľ a bývalý prezident vo svojich námietkach predpojatosti uviedli proti dvanástim z trinástich sudcov ústavného súdu, totiž možno spochybníť objektivnosť kohokoľvek a čímkoľvek, čo v konečnom dôsledku viedlo v tejto kauze (aspoň do času uplynutia funkčného obdobia bývalého prezidenta) k znefunkčneniu celého systému súdnej ochrany ústavnosti v Slovenskej republike.</p> <p>Keďže bývalý prezident aj v záverečnej fáze konania napriek tomu, že už nebol účastníkom konania a ani vedľajším účastníkom konania o sťažnosti J. Čentéša, naďalej spochybňoval spôsobilosť sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu spravodajcu L. Orosza objektívne rozhodnúť v predmetnej veci, považovali obaja sudcovia za vhodné v tomto stanovisku sprístupniť verejnosti argumenty, ktoré podľa bývalého prezidenta mali byť dôvodom na ich vylúčenie z rozhodovania o sťažnosti o námietkach zaujatosti.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 4/2012, PL. ÚS 14/06, PL. ÚS 35/03, PL. ÚS 95/2011, I. ÚS 92/97, I. ÚS 356/06, I. ÚS 214/04, I. ÚS 238/04, I. ÚS 252/05, I. ÚS 50/06, I. ÚS 223/09, I. ÚS 363/08, I. ÚS 76/2011, I. ÚS 50/99, II. ÚS 91/08, II. ÚS 210/08, II. ÚS 105/09, II. ÚS 379/09, II. ÚS 501/2010, II. ÚS 576/2012, II. ÚS 5/03, II. ÚS 161/03, II. ÚS 29/2011, II. ÚS 9/00, II. ÚS 161/03, II. ÚS 48/97, III. ÚS 354/06, III. ÚS 75/01, IV. ÚS 127/05, IV. ÚS 54/2012, IV. ÚS 492/2012, IV. ÚS 46/2011, IV. ÚS 478/2011, IV. ÚS 92/2012, IV. ÚS 299/2011, IV. ÚS 210/04.</p> <p>ÚS ČR: Pl. ÚS 35/10, IV. ÚS 255/99.</p>

Nálezy – prieťahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 304/2014
sudca spravodajca	Milan Ľalík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	28. októbra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd

skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 5.808,93 € voči sťažovateľovi ako žalovanému v 2. rade. Od podania žaloby v roku 2000 okresný súd rozhodol vo veci trikrát rozsudkom. Rozsudky však boli dvakrát zrušené v odvolacom konaní a raz v konaní o mimoriadnom dovolaní. Na základe sťažnosti žalobcov rozhodol ústavný súd nálezom č. k. IV. ÚS 224/2012-29 z 3. júla 2014 tak, že ich základné práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu porušené a prikázal okresnému súdu aby konal bez zbytočných prieťahov a žalobcom priznal finančné zadosťučinenie. Okresný súd vo veci vydal v poradí už 4. rozsudok, ktorý bol krajským súdom zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ podal už predtým na ústavnom súde sťažnosť, v ktorej namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorú ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú pre nevyčerpanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu. Následne okresný súd rozhodol vo veci 5. rozsudkom, ktorý krajský súd potvrdil.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd z obsahu spisu ani z vyjadrení sťažovateľa nezistil žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné kvalifikovať napadnuté konanie ako právne či skutkovo zložené a ktorá by odôvodňovala doterajšiu dĺžku napadnutého konania. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ťarchu sťažovateľa. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd poukázal na svoje závery, ktoré vyslovil v náleze č. k. IV. ÚS 224/2012-29 a č. k. IV. ÚS 640/2013-41, v ktorých uviedol, že postup okresného súdu bol poznamenaný neefektívnou a nesústredenou činnosťou. Vo vzťahu k osobe sťažovateľa pochybil okresný súd aj nerešpektovaním právnych názorov vyšších súdov a ignoranciou právoplatného rozhodnutia. Napadnuté konanie bolo skončené po 14 rokoch od jeho začatia. Vo vzťahu k sťažovateľovi bolo vo veci právoplatne rozhodnuté už 9. apríla 2008, okresný súd však túto skutočnosť neakceptoval a so sťažovateľom ďalej konal. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel, vzhľadom na existenciu náleзов č. k. IV. ÚS 224/2012 a č. k. IV. ÚS 640/2013-41, ako aj skutočnosť, že vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 227/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o jej žalobe o určenie neplatnosti okamžitého

	skončenia pracovného pomeru. Konanie sa začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmet posudzovaného konania sa po skutkovej stránke môže javiť ako zložitejší, vzhľadom na potrebu nariadenia znaleckého dokazovania a uvedené čiastočne odôvodňuje dĺžku posudzovaného konania. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ťarchu sťažovateľky. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval po vyhodnotení jednotlivých úkonov okresného súdu v posudzovanom období, že postup okresného súdu sa javí ako neefektívny. Neefektívnosť konania sa prejavila najmä v nesústreďenom postupe okresného súdu pri zisťovaní skutkového stavu veci a jeho právnom posúdení, ako aj opakovanom odročovaní pojednávaní bez sústreďeného vyhodnotenia potreby nariadenia účastníkmi navrhovaných dôkazov a ich vykonania. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 534/2014
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	12. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zvýšení výživného pre maloleté dieťa, ktoré nebolo od roku 2010 ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom konania je po právnej stránke štandardná rodinnoprávna vec patriaca do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Pokiaľ ide o skutkovú stránku predmetnej veci, takéto konanie vedené proti osobe s trvalým pobytom a zamestnaním v Slovenskej republike nepatrí ku skutkovo zložitým veciam. Na druhej strane ústavný súd akceptoval názor okresného súdu, že „po skutkovej stránke sa vec javí byť zložitejšou, nakoľko súd si musel zabezpečiť väčšie množstvo listinných dôkazov a nariadiť znalecké dokazovanie“. Táto skutočnosť však sama osebe nemôže ospravedlniť zdĺhavý postup okresného súdu, ktorý v tejto existenčnej veci mal venovať osobitnú pozornosť. V neposlednom rade ústavný súd nemohol pri svojom rozhodovaní nezohľadniť samotnú povahu konania o zvýšení výživného, ktoré (konanie) samo osebe kladie zvýšené nároky na rýchle a spravodlivé rozhodovanie všeobecných súdov o týchto otázkach (existenčný záujem dieťaťa). 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ťarchu sťažovateľky. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval,

	<p>že hoci okresný súd vykonával jednoduché procesné úkony, ako aj pribral do konania znalcov, nemožno však akceptovať, že meritorne ešte vo veci „zvýšenia výživného“ nerozhodol. Okresný súd bol navyše určité obdobie aj nečinný. Postup okresného súdu hodnotil ústavný súd ako neefektívny a nesústredený, keďže od nariadenia znaleckého dokazovania do vypracovania znaleckého posudku uplynulo až 19 mesiacov.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie vo výške 1 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 527/2014
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	19. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v trestnom konaní, v ktorom vystupujú v postavení poškodených, po právoplatnosti nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 68/2012 z 10. júla 2012.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že toto kritérium hodnotil už v náleze sp. zn. II. ÚS 68/2012, preto sa touto otázkou bližšie nezaoberal. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd konštatoval, že k dĺžke posudzovaného konania od právoplatnosti citovaného nález podstatne neprispeli okolnosti na strane sťažovateľov. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd zistil, že okresný súd vykonal viaceré procesné úkony pre účely zistenia aktuálneho zdravotného stavu obžalovaného, aby mohol určiť termín hlavného pojednávania a ústavný súd nezistil väčšie obdobie jeho nečinnosti alebo zbytočné prietahy od právoplatnosti nález sp. zn. II. ÚS 68/2012. Ústavný súd v postupe okresného súdu nezistil v trestnej veci nezistil také závažné nedostatky, ktoré vo svojom súhrne dosahujú ústavnú relevanciu. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie a prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené nebolo.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 534/2014
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	19. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletej dcére, ktoré sa začalo ešte v roku 1995 a nebolo do podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že za otca dieťaťa bol označený štátny občan iného štátu „Republiky Čierna Hora“. Právna úprava relevantná na rozhodnutie o veci je v porovnaní s prípadmi určovania otcovstva muža, ktorý trvale žije na území Slovenskej republiky, o niečo komplikovanejšia. Medzinárodný prvok v konaní môže mať za následok zdlhavosť konania, pretože vykonávanie všetkých úkonov si vyžaduje súčinnosť s orgánmi cudzieho štátu, preklady listín do cudzieho jazyka a nariaďovanie pojednávania s dostatočným predstihom. Ústavný súd na túto skutočnosť ako aj na nekonanie súdnych orgánov v zahraničí prihliadol. Prihliadol však aj na povahu sporu, ktorá podmieňovala kvalifikovanie zbytočných prietáhov v prísnejšom meradle.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľiek ako účastníkov konania ústavný súd konštatoval, že neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť pripísaná na ich ťarchu.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že doterajšiu celkovú dĺžku posudzovaného konania (viac než 19 rokov) nemožno vzhľadom na osobitný význam pre sťažovateľky, ako aj na okolnosti danej veci vrátane jej zložitosti považovať za primeranú. Určitý podiel na celkovej dĺžke konania možno pripísať okrem okresného súdu aj iným orgánom, Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže Bratislava a Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľkám priznal finančné zadost'učinenie vo výške 15 000 € a 8 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 415/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	3. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie istiny s príslušenstvom, ktoré

	sa začalo ešte v roku 1995 a nebolo do podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Sťažovateľ vystupuje v napadnutom konaní ako odporca. Okresný súd ostal nečinný aj po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 444/2011.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd pri posudzovaní namietaného konania prihliadol najmä na skutočnosť, že svojim predchádzajúcim nálezom sp. zn. I. ÚS 444/2011 konštatoval porušenie práva navrhovateľa v napadnutom konaní podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. a okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že doterajší priebeh konania len v zanedbateľnom rozsahu ovplyvnila skutková zložitnosť veci, po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd konštatoval, že na doterajšiu dĺžku konania nemalo žiaden vplyv. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Obdobie nasledujúce po vydaní nálezu sp. zn. I. ÚS 444/2011 bolo podľa názoru ústavného súdu poznačené neefektívnou činnosťou okresného súdu, ktorý vo veci uskutočnil ďalších 10 pojednávaní, ktoré vo väčšine prípadov bez ďalšieho neúčelne odročoval. Ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu z dôvodu celkového trvania tohto konania došlo u sťažovateľa k porušeniu označených práv. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	

spisová značka	I. ÚS 415/2014
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o jeho návrhu z roku 2009 na určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, ktoré nebolo do podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že po právnej stránke nemožno konanie o určenie vlastníckeho práva hodnotiť ako zložitú. 2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k zbytočným prieťahom v konaní. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd zistil v doterajšom priebehu napadnutého konania viacero období nečinnosti. Ústavný súd konštatoval, že k zbytočným prieťahom dochádzalo opakovane aj preto, že zásielky okresnému súdu boli odosielané s veľkým časovým oneskorením. <p>Obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii o neprípustnosti sťažnosti z dôvodu, že sťažovateľ nepodal predsedníčke súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, ústavný súd s odkazom na judikatúru ESLP neakceptoval. Z ústavnoprávneho hľadiska je</p>

	<p>neakceptovateľné, aby ani 5 rokov po podaní návrhu na okresnom súde nebolo vo veci vykonané žiadne pojednávanie.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo. Okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie vo výške 2 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.